

en Maade asparerede. Jeg skal derfor nu indskrænke mine Bemærkninger til noget meget Mindre, end jeg oprindelig havde paatænt. Jeg finder, at det er en særdeles prisværdig Tanke, Forslaget gaar ud fra, og at det kan være i høi Grad til Gavn for Kulturudviklingen, om de forskjellige Stater oprette Bureauer til den mellemrigste literære Udvegling. Jeg haaber ogsaa, at man her vil gaa ind paa en passende Bevilling til Oprettelsen af et saadant Bureau; men jeg tror, at, hvis man vil give en særlig Lov til en saadan Foranstaltning, bør den være meget fyldigere end det, som her er foreslaaet; thi vil man i det Hele indskrænke sig til, hvad her er bragt i Forslag, forekommer det mig, at man lettere vil kunne opnaa, hvad man vil, ved at indskrænke paa Finantsloven en Post, som kan hedde: Til et Bureau for den internationale literære Udvegling. Det glæder mig, som sagt, at den høitærede Minister er kommen bort fra, hvad der staar i Motiverne, at der skulde indrettes et særligt Bibliothek ved dette Bureau, og jeg tror heller ikke, at det vil frembyde særlige Vanskeligheder at forbele, hvad der indkommer, til de forskjellige Bogsamlinger, vi have. Jeg vilde, dersom den høitærede Minister ikke havde talt forinden, have gjort opmærksom paa, at den Bevilling, som her er Tale om, maatte blive ikke ubetydelig mindre, ikke alene strax, men ogsaa i Fremtiden, dersom man vil indskrænke sig til det, som der nu er Tale om. Der er nævnt to Bærelser, men det er aabenbart, at efterhaanden, som denne Bogsamling vorede, maatte der komme flere Bærelser til foruden Læseværelse osv., men det er jo Noget, som vi nu ikke behøver længere at tale om. Derimod er der noget Andet, som jeg vil nævne, nemlig at den høitærede Minister kun omtalte de to store „kongelige“ Bibliotheker, hvorved den høitærede Minister naturligvis mente det kongelige Bibliothek, som jeg vil kalde for Rigsbogsamlingen, og Universitetsbogsamlingen; men jeg skal dog gjøre opmærksom paa, at der desforuden er navnlig een Bogsamling, for hvem disse Sager ville have en overordentlig stor Interesse, og det er Rigsdagens Bogsamling. Naar nu Spørgsmaalet er, hvorledes de Sager, som indkomme til dette Bureau, skulde fordeles, bør man vistnok tage under Overveielse, om man ikke ved en Bestemmelse i Lovforslaget skulde afgjøre dette, og jeg skal derfor henstille, om man ikke skulde danne en Kommission, som kunde varetage dette. Hermed mener jeg ikke, at der skulde oprettes nye Poster, men at de Bibliothekarer, som allerede findes ved de større Bogsamlinger, kunde blive Medlemmer af denne Kommission maatte i Forbindelse med Andre. Efter hvad vi nu have hørt af den høitærede Minister, og efter hvad jeg tror at have forklaret, tror jeg imidlertid ikke, at der er Grund til at vedtage Lovforslaget i den Skikkelse, hvori det nu foreligger, men jeg anser det for ønskeligt,

at der kunde forhandles med den høitærede Minister i et Udvalg for at kunne faae Lovforslaget omarbejdet i en betydelig fyldigere Skikkelse, og dersom noget Saadant ikke skulde lykkes i indværende Samling, tror jeg ikke, det staar stort, thi saa kunde man foreløbig indskrænke sig til at give den Bevilling, der er nødvendig, paa de aarlige Finantslove.

Sad: Jeg kunde forøvrigt egentlig have fratalt Ordet. Det, jeg vilde have udtalt, var dels en anbefaling af Lovforslaget og dels en Henstilling til den høitærede Minister, om Forholdet ikke kunde blive ordnet paa den Maade, han nu nylig udtalte, at han selv var kommen til at anse for den rigtige. Jeg skal derfor ikke forlange Diskussionen, men blot ligeoverfor den sidste ærede Taler udtale, at jeg synes ikke, det er naturligt i Loven at indføre mange Bestemmelser, som dog heldigst og bedst kunne ordnes administrativt, og som efter Tidernes Løp kunne undertastes forskjellige Endringer uden altfor stort Besvær. Jeg kan heller ikke indse, hvad en saadan Kommission som den, han omtalte, skulde nytte, thi det ligger jo i Sagens Natur, at naar et Bureau af den Art bliver oprettet og modtager Skrifter, vil der jo derom blive givet Meddelelse til Bibliothekerne og til Andre, som kunde ønske at modtage saadanne Skrifter, og man kan vistnok være fuldstændig overbevist om, at man vil gjøre alt Muligt for at indkomme de Brev fra Vedkommende, som ville blive stillede, thi meget snart vil der alligevel ved et saadant Bureau være en Samling op, som man utvivlsomt helst vil være fri for. Jeg anbefaler derfor Lovforslaget, som det foreligger.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Scavenius): Ligeoverfor den Bemærkning, som fremkom fra det ærede Medlem for Horsens (Bajer), skal jeg gjøre opmærksom paa, at det neppe kan siges, at det vilde være tilstrækkeligt at opnaa en Bevilling paa de aarlige Finantslove. En saadan Bevilling gælder kun for et Aar, og det vil ikke være muligt for den danske Stat at uberegne en Konvention, hvorved den forpligter sig til at oprette et saadant Bureau, naar der ikke til Grund for Oprettelsen af et saadant Bureau ligger en saadan Akt, altsaa her efter vor Forfatning en Lovgivningsakt, at man er sikker paa, at den aarlige Bevilling vil blive givet. Deri ligger det. I det Dieblis, der ikke var Tale om at afslutte en saadan Konvention, kunde en Bevilling paa Finantsloven maatte være tilstrækkelig, men da der nu er Tale om det, er den ikke tilstrækkelig. Naar det ærede Medlem mente, at skulde vi endelig have en Lov, burde den være af et fyldigere Indhold, da tror jeg ikke, at Saadant er nødvendigt. Den eneste Bestemmelse, som jeg tror, det ærede Medlem